

Beleidsregels studietoelage gemeente Hellendoorn 2022

Nijverdal, 12 juli 2022 Nr. 2022-017576

Burgemeester en wethouders van Hellendoorn;

Gelet op het bepaalde in Titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 36b Participatiewet;

Overwegende dat het wenselijk is om binnen het kader van artikel 36b van de Participatiewet regels op te stellen die nadere invulling geven aan de gestelde criteria;

B e s l u i t e n :

vast te stellen de

Beleidsregels studietoelage gemeente Hellendoorn 2022

Artikel 1 Begrippen

1. Alle begrippen, die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. aanvraag: een verzoek om studietoelage als bedoeld in artikel 36b, eerste lid van de Pw;
 - b. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
 - c. Pw: Participatiewet;
 - d. Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten;
 - e. WSF: Wet studiefinanciering 2000;
 - f. WTOS: Hoofdstuk 4 Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - g. het college: Burgemeester en wethouders.

Artikel 2 Structurele medische beperking

1. Structurele medische beperking: een fysieke en/of psychische beperking die voortkomt uit een in de persoon gelegen ziekte of medisch gebrek die/dat zodanig ernstig is dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen het gebrek en het structureel niet in staat zijn van het verdienen van inkomsten door belanghebbende naast de studie.
2. Structureel: als er binnen een periode van 12 maanden na de aanvraag geen herstel of verbetering is te verwachten in de medische beperking, zodanig dat belanghebbende wel in staat is om naast de studie te werken en daar inkomen mee te verdienen.
3. Er is in ieder geval geen sprake van een structurele medische beperking bij:
 - a. mantelzorg;
 - b. een gebroken been;
 - c. kortdurende beperkingen;
 - d. beperkingen die niet dusdanig ernstig zijn dat iemand naast de studie niet meer kan werken.

Artikel 3 Aanvraag

1. De aanvraag voor studietoelage wordt digitaal ingediend via een daartoe door de gemeente beschikbaar gesteld aanvraagformulier studietoelage op de website van de gemeente Hellendoorn www.hellendoorn.nl.
2. Belanghebbende verstrekt bij de aanvraag de volgende stukken:
 - a. een bewijs van het ontvangen van studiefinanciering op grond van de WSF of een tegemoetkoming op grond van de WTOS;
 - b. bij stage: een kopie van de stageovereenkomst waaruit de hoogte van de stagevergoeding blijkt.
3. Een belanghebbende kan bij de aanvraag een deskundigenverklaring verstrekken waarin staat waarom belanghebbende niet kan werken naast de studie.

Artikel 4 Toekennen en uitbetalen

1. Als door het college is vastgesteld dat recht op studietoelage bestaat, wordt de studietoelage toegekend vanaf de dag waarop dit recht is ontstaan, voor zover deze dag niet ligt voor de dag waarop de belanghebbende de aanvraag om studietoelage heeft ingediend.
2. In afwijking van het eerste lid wordt studietoelage met terugwerkende kracht ook toegekend over een periode die is gelegen voor de dag waarop de belanghebbende de aanvraag om studietoelage heeft ingediend als:
 - a. de belanghebbende daarom verzoekt; en
 - b. de belanghebbende over deze periode voldoet aan de voorwaarden voor het recht op studietoelage.
3. In afwijking van het tweede lid wordt studietoelage niet met terugwerkende kracht toegekend over een periode die is gelegen:
 - a. voor 1 april 2022;
 - b. vijf jaar voorafgaand aan de dag waarop de belanghebbende de aanvraag om studietoelage heeft ingediend.
4. De studietoelage wordt maandelijks uitbetaald.
5. De studietoelage die met terugwerkende kracht wordt toegekend, wordt na toekenning als een bedrag ineens uitbetaald.

Artikel 5 Hoogte studietoelage

1. De hoogte van de studietoelage is gelijk aan de bedragen genoemd in artikel 7a van het Besluit loonkostensubsidie en minimumbedragen studietoelage Participatiewet 2021 of een daarvoor in de plaats tredende of opvolgende algemene maatregel van bestuur.
2. Als uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de studietoelage geldt dat in de maand waarin een belanghebbende jarig wordt, het bedrag over die maand naar rato wordt berekend.
3. De belanghebbende die in het kader van zijn studie inkomsten uit een stage ontvangt, behoudt het recht op de studietoelage, met dien verstande dat de hoogte van de studietoelage wordt verminderd met het bedrag aan inkomsten uit de stage voor zover deze hoger ligt dan het vrijlatingsbedrag voor stagevergoedingen, zoals genoemd in artikel 7b van het Besluit loonkostensubsidie en minimumbedragen studietoelage Participatiewet 2021 of een daarvoor in de plaats tredende of opvolgende algemene maatregel van bestuur.

Artikel 6 Medisch advies

1. Het college vraagt een medisch advies aan een onafhankelijke deskundige voor de beoordeling of er sprake is van een structurele medische beperking.
2. Het college vraagt het medisch advies aan bij een door het college aangewezen medische instantie.
3. In afwijking van het eerste lid kan het college een medisch advies achterwege laten als:
 - a. direct duidelijk is dat er recht bestaat op studietoelage, gelet op de ernst/aard van de structurele medische beperking;
 - b. vaststaat dat belanghebbende geen studiefinanciering op grond van de WSF of tegemoetkoming op grond van de WTOS ontvangt;
 - c. belanghebbende recht heeft op een Wajong uitkering;
 - d. belanghebbende werkt naast de studie, niet zijnde een stage.

Artikel 7 Nieuw medisch advies bij zicht op verbetering

Wanneer het eerste medische advies daartoe aanleiding geeft, bepaalt het college dat binnen een bepaalde periode een nieuw medisch advies zal worden gevraagd om te beoordelen of belanghebbende nog steeds niet in staat is om naast de studie te werken.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag na bekendmaking en werken terug tot en met 1 april 2022.

Artikel 9 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels studietoelage gemeente Hellendoorn 2022.

*Burgemeester en wethouders voornoemd,
de secretaris, de burgemeester,*

Toelichting

Algemene toelichting

Uit onderzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie van december 2018 is gebleken dat de individuele studietoelage niet aan het gestelde doel voldoet en aanpassing behoeft. Aanpassing is nodig om het doel van de regeling te bereiken: jongeren met een structurele medische beperking, die niet kunnen bijverdienen naast en tijdens hun studie, een extra (financiële) steun in de rug te geven. Om deze reden is de regeling van studietoelage gewijzigd. De nieuwe wettelijke grondslag voor studietoelage is op 1 april 2022 in werking getreden.

Geen bijstand meer maar toelage

De studietoelage is geen bijstand meer. Daarom is er geen vermogenstoets. Ook de gegevens over de woon/leef situatie (gezinssamenstelling) zijn niet van invloed op het recht. Er geldt geen leeftijdsgrens. Het recht is gekoppeld aan het recht op studiefinanciering op grond van de WSF of een tegemoetkoming op grond van de WTOS.

Een aanvraag wordt gedaan als iemand studiefinanciering of WTOS ontvangt

In artikel 36b van de Pw staat dat een aanvraag kan worden gedaan als iemand studiefinanciering of WTOS ontvangt. Dit moet zo worden gelezen: er bestaat recht op studietoelage als er recht bestaat op studiefinanciering op grond van de WSF of een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 WTOS. Het Levenlanglerenkrediet van de WSF valt niet hieronder.

Of er recht bestaat, blijkt uit een beschikking van DUO. Voor het moment waarop is voldaan aan de voorwaarden voor studietoelage is niet de datum van ontvangst van studiefinanciering of WTOS van belang, maar de datum vanaf wanneer het recht bestaat.

Bijvoorbeeld: Iemand begint op 1 september 2022 met een opleiding, heeft recht op studiefinanciering met ingang van 1 december 2022 en ontvangt deze voor het eerst op 22 december 2022. Dan bestaat er recht op studietoelage met ingang van 1 december 2022.

Structurele medische beperking

Een belanghebbende moet als rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat zijn naast de studie inkomsten te verdienen. Zie de artikelsgewijze toelichting voor uitleg wat hiermee wordt bedoeld.

Stagevergoeding

Stage is vaak een verplicht onderdeel van de opleiding en ook al is het niet verplicht, het draagt wel bij aan het vergroten van de toekomstige kansen op de arbeidsmarkt. Onverplichte stages of niet formeel door de onderwijsinstelling erkende stages vallen dus ook onder de vrijlating. Vereist is dat de stage plaatsvindt in het kader van de studie.

Inlichtingenplicht

Op grond van artikel 36b, vierde lid van de Pw geldt een aparte inlichtingenplicht voor de studietoelage. Artikel 17 van de Pw is niet van toepassing, omdat de studietoelage geen bijstand betreft. Als de inlichtingenplicht wordt geschonden en achteraf blijkt dat op basis van onjuiste informatie ten onrechte of tot een te hoog bedrag studietoelage is verstrekt, dan mag het college overgaan tot terugordering op grond van artikel 58, tweede lid en artikel 36b, vierde lid van de Pw. Dit is een bevoegdheid, geen verplichting.

Hardheidsclausule

Het college mag van eigen beleidsregels afwijken als toepassing ervan in een individueel geval door bijzondere omstandigheden onevenredig is in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Dit is geregeld in artikel 4:84 van de Awb.

Artikelsgewijze toelichting

Alleen de artikelen die toelichting nodig hebben, zijn uitgewerkt.

Artikel 2 Structurele medische beperking

Voor het recht op studietoelage is een voorwaarde dat belanghebbende als rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat is om naast de studie inkomsten te verwerven. Zie artikel 36b, eerste lid van de Pw. Het college legt in dit artikel vast wat wordt verstaan onder een structurele medische beperking.

Begrip inkomsten kunnen verwerven

Gelet op de toelichting bij artikel 36b van de Pw wordt hier bedoeld in het geheel geen inkomsten te verwerven. Beoordeeld moet worden of een student met een structurele medische beperking al dan niet voldoende kan werken zonder dat dit ten koste gaat van de studie.

Het college mag geen regels stellen over wanneer een beperking dusdanig is dat iemand naast de studie niet meer kan werken. Dit is een individuele beoordeling die in principe door de medisch adviseur wordt gedaan.

Volgens de Pw moet iemand om (medische) redenen geen inkomsten naast de studie kunnen verwerven. Dit wordt met een medisch advies vastgesteld. Voor de rest is er geen inkomstenstoets. Dit impliceert dat inkomsten zoals alimentatie, giften en inkomsten uit vermogen op zichzelf niet relevant zijn voor

het recht op studietoelage. Bepalend is of iemand door zijn medische beperking niet in staat is naast de studie inkomen te verwerven.

Werkt iemand wel? Ook al is dat zeer gering. Denk aan een vakantiebaan tijdens de zomer als het studiejaar voorbij is. Dan vervalt het recht op studietoelage (tijdelijk). Als de vakantiebaan is gestopt, kan een nieuwe aanvraag worden gedaan. Als er nog een recent medisch advies beschikbaar is en de medische situatie is niet veranderd, kan het uitgebrachte advies gebruikt worden. Er hoeft dan geen nieuw medisch advies te worden aangevraagd.

Economische omstandigheden, bijvoorbeeld hoge werkloosheid, spelen bij de bepaling of iemand structureel niet in staat is inkomen te verdienen uitdrukkelijk geen rol.

Medische beperking moet structureel zijn

Het vereiste dat de medische beperking een structureel karakter heeft, betekent dat bij de beoordeling in ieder geval van belang is dat de medische beperking langdurig is en er geen verbetering te verwachten valt binnen een afzienbare termijn.

In het eerste lid is bepaald wat wordt verstaan onder een medische structurele medische beperking. In het tweede lid is uitgewerkt wat wordt gezien als structureel.

Het derde lid bevat een opsomming van situaties waarbij op zichzelf geen sprake is van een structurele medische beperking. Een gebroken been of een medische ingreep met bijvoorbeeld een hersteltermijn van een half jaar is volgens de regering geen structurele medische beperking. Ook zijn er medische beperkingen die wel structureel zijn, maar niet voldoende ernstig. In dat geval kan de belanghebbende naast zijn studie inkomsten verdienen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan iemand met een schildklierafwijking die geen last heeft van complicaties. Zo iemand is goed in staat met deze chronische ziekte - die wel structureel is - inkomsten uit arbeid te verdienen naast de studie. Natuurlijk moet er altijd in het licht van de omstandigheden van het geval worden gekeken of voldaan is aan de wettelijke vereisten.

Er is in ieder geval geen sprake van een structurele medische beperking bij:

- mantelzorg;
- een gebroken been;
- kortdurende beperkingen. Denk aan een ziekenhuisopname (tot 6 maanden);
- beperkingen die niet dusdanig ernstig zijn dat iemand naast de studie niet meer kan werken. Denk aan een milde, enkelvoudige vorm van dyslexie.

De opsomming is niet limitatief. Ook kan het zo zijn dat iemand met een gebroken been ook een andere medische beperking heeft, waardoor er toch recht op studietoelage bestaat.

Artikel 3 Aanvraag

In dit artikel staat hoe een aanvraag moet worden ingediend. Ook is bepaald welke stukken de aanvrager moet verstrekken bij de aanvraag. Deze stukken moet de aanvrager verplicht verstrekken, mits die stukken van toepassing zijn. In het derde lid staat dat de aanvrager ook een deskundigenverklaring kan verstrekken. Dit hoeft niet. Maar het kan wel helpen om de medische situatie van belanghebbende inzichtelijk te maken. Het inleveren van een deskundigenverklaring betekent niet automatisch dat een medisch advies voor de beoordeling of recht op studietoelage bestaat niet meer nodig is. Maar soms kan uit de door aanvrager ingeleverde stukken al wel duidelijk zijn dat er sprake is van een structurele medische beperking. Dan kan een medisch advies door een onafhankelijke deskundige achterwege blijven. De studietoelage kan dan worden toegekend. Belanghebbende hoeft niet te laten weten welke medische beperking hij heeft.

Artikel 4 Toekennen en uitbetalen

Het verstrekken van een studietoelage is een gebonden bevoegdheid. Dat betekent dat, als een belanghebbende aan de wettelijke voorwaarden voldoet, er recht op studietoelage bestaat. De Pw voorziet niet in een verbod om met terugwerkende kracht studietoelage te verlenen. Artikel 44, eerste lid van de Pw is immers niet van overeenkomstige toepassing verklaard voor de studietoelage.

Dit betekent dat een belanghebbende recht op studietoelage heeft tot 5 jaar voorafgaand aan de dag waarop hij zijn aanvraag heeft ingediend. Dat komt omdat financiële aanspraken jegens de overheid op grond van de rechtszekerheid tot een termijn van vijf jaren in rechte afdwingbaar zijn. De terugwerkende kracht kan niet verder gaan dan 1 april 2022 aangezien vanaf die datum de nieuwe regels voor de studietoelage gelden. Dit is vastgelegd in het derde lid. Het college hoeft niet ambtshalve te onderzoeken of een aanvrager met terugwerkende kracht recht heeft op studietoelage. Dit hoeft alleen als belanghebbende daarom verzoekt. Dit is neergelegd in het tweede lid. De gedachte hierachter is dat het in lijn is met het doel van de regeling om studietoelage toe te kennen met ingang van de datum waarop de studietoelage wordt aangevraagd. Het doel is namelijk het bieden van een steuntje in de rug van mensen met een structurele medische beperking zodat zij zich op het studeren kunnen focussen. Dit omdat de combinatie met een bijbaan niet mogelijk is. Omdat het college het verlenen van terugwerkende kracht tot 5 jaar aan een aanvrager niet kan weigeren, wordt dit alleen op verzoek toegekend. Overigens moet uit het medische advies dan wel naar voren komen dat belanghebbende in het verleden (ook) niet in staat was naast de studie te werken en uiteraard ook niet gewerkt heeft.

Artikel 5 Hoogte studietoelage

Bij het vaststellen van het bedrag voor de doelgroep jonger dan 21 jaar kiest de regering voor een lager minimumbedrag voor de studietoelage dat evenredig is aan de verhouding van het toepasselijke Jeugd-wettelijk minimumloon (WML) ten opzichte van het reguliere WML. De hoogte van de studietoelage is dus afhankelijk van de leeftijd. Het recht op een hoger bedrag op grond van leeftijd ontstaat op de dag waarop een persoon jarig is.

Toepassing van de Pw leidt ertoe dat, als een belanghebbende jarig wordt in een maand en dat leidt tot een hogere studietoelage, de studietoelage over die maand naar rato wordt berekend. De hoogte bestaat dan uit een percentage vermenigvuldigd met de norm voor de leeftijd voor de verjaardag en een percentage vermenigvuldigd met de norm voor de leeftijd sinds de verjaardag.

Artikel 6 Medisch advies

Medisch advies door onafhankelijke deskundige

Het college vraagt een medisch advies aan voor de beoordeling of recht bestaat op de studietoelage. Dit blijkt uit artikel 36b, tweede lid van de Pw. Het college kan een eigen keuze maken voor een instantie. Het advies bevat nadrukkelijk geen medische gegevens van belanghebbende. Het heeft alleen betrekking op de vraag of de belanghebbende in staat is een eigen inkomen te verwerven naast een voltijd studie, zonder dat dit ten koste gaat van de tijd die benodigd is om de studie met succes af te ronden. Het college moet bij de advisering de zorgvuldigheidsnormen van de Awb in acht nemen. Dit is het algemene kader van afdeling 3.3 van de Awb en artikel 3:50 van de Awb.

Afzien medisch advies

Artikel 36b, tweede lid van de Pw biedt de mogelijkheid om af te zien van een medisch advies. Het college kan dit doen op grond van bij het college bekende gegevens of door de belanghebbende verstrekte gegevens. Dit kan alleen als op voorhand duidelijk is dat er recht bestaat op een studietoelage. Van het afzien van een medisch advies mag niet ten nadele van belanghebbende gebruik worden gemaakt. De aanvrager houdt de mogelijkheid een beroep te doen op een onafhankelijk medisch oordeel. In het derde lid is een uitzondering op de hoofdregel van het tweede lid geformuleerd. Dit kan alleen, omdat al vaststaat dat er geen recht bestaat op studietoelage. Een medisch advies heeft dan geen invloed meer op het recht op studietoelage. Dit is het geval als belanghebbende is uitgesloten van het recht op studietoelage. Dit omdat belanghebbende geen studiefinanciering ontvangt of een tegemoetkoming op grond van de WTOS. Dit is ook het geval als belanghebbende een Wajong-uitkering ontvangt. Ook is dit het geval als een belanghebbende al werkt naast de studie (behalve als het een stage betreft). In dat geval bestaat er geen recht, omdat de belanghebbende kennelijk in staat is om te werken naast de studie.

Artikel 7 Nieuw medisch advies bij zicht op verbetering

De duur van de studietoelage is in principe gelijk aan de duur van de studiefinanciering. Het is verder aan het college om met inachtneming van onafhankelijk medisch advies vast te stellen voor welke duur de studietoelage wordt verstrekt en hoe het de controle op rechtmatigheid vormgeeft.

Zo kan het onafhankelijke medische advies aanleiding vormen voor het college om de duur van de studietoelage niet af te stemmen op de duur van de opleiding, bijvoorbeeld in geval van een medische ingreep waarbij zicht is op verbetering van de medische situatie van betrokkene. In dat geval bepaalt het college dat binnen een bepaalde periode een nieuw medisch advies zal worden gevraagd. Dit om te beoordelen of belanghebbende nog steeds niet in staat is om naast de studie te werken.